യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 11

ഭുശുണ്ഡ ഉവാച .
ശസ്ത്രാണി ദയിതാങ്ഗാനി ലഗ്നാന്യങ്ഗേ നിരമ്ബരേ .
യോ ബുദ്ധ്യമാനഃ സുസമഃ സ പരസ്മിൻപദേ സ്ഥിതഃ .. 1
താവത്പുരുഷയത്നേന ധൈര്യേണാഭ്യാസമാഹരേത് .
യാവത്സുഷുപ്തതോദേതി പദാർഥോദയനം പ്രതി .. 2
യഥാ ഭൂതാർഥതത്ത്വജ്ഞമാധയോഽഗ്രഗതാ അപി .
ന മനാഗപി ലിമ്പന്തി പയാംസീവ സരോരുഹമ് .. 3
ശസ്ത്രാങ്ഗനാ-നഭാംസ്യങ്ഗ-ലഗ്നാ+ന്യലമ-സംവിദമ് .
അലഗ്നാനീവ ശാന്താത്മാ യഃ പശ്യതി സ പശ്യതി .. 4
വിഷം യഥാ സ്വാന്തരേവ ദുർഘുണീ ഭവതി സ്വയമ് .
ന ച ദുർഘുണതാ നാമ വിഷാദന്യാസ്തി കാചന .. 5
സ്വരൂപമജഹത്ത്വേവം ജീവതാമധിതിഷ്ഠതി .
തഥാത്മാ തത്പരിജ്ഞാനമാത്രൈകപ്രവിലാപിനീമ് .. 6
ജീവോ ഭവതി ദുർഘൂണോഽമൃത്യാത്മൈവ യഥാ തഥാ .
അത്യജന്തീ നിജ രൂപം ചിജ്ജഡം രൂപമൃച്ഛതി .. 7
ബ്രഹ്മണ്യ-നന്യോഽപ്യന്യാഭോ ദുർഘുണഃ ക്വചിദുത്ഥിതഃ .
തത്സ്ഥഃ സ ഏവാസ ഇവാപ്യതത് സ്ഥ ഇവ സർഗകഃ .. 8
വിഷം വിഷത്വമജഹദ്യഥാ സ്വാന്തഃ കൃമിഃ ക്രമാത് .
ന ജായതേ ന മ്രിയതേ മ്രിയതേഽപി ച ജായതേ .. 9
സ്വേനൈവ സംവിദർഥേന പദാർഥാമഗ്നരൂപിണാ .
തീര്യതേ ഗോഷ്പദമിവ ന തു ദൈവാദ്ഭവാർണവഃ .. 6.2.11.10
സർവഭാവാന്തരാവസ്ഥാ സർവഭാവാതിശായിനീ .
അന്തഃശീതലതാ യസ്മിംസ്തസ്മിൻകിമിവ ഹേലനമ് .. 11
ജഗത്പദാർഥസത്താന്തഃ സാമാന്യേനാശു ഭാവിതേ .
മനോഹംകാരബുദ്ധ്യാദി കഃ കലങ്കോഽമലാത്മനി .. 12
യഥാ ഘടപടാദ്യർഥാൻപശ്യസ്യേവം ശരീരകമ് .
തഥാഹന്ത്വമനോബുദ്ധിവേദനാദ്യപി പശ്യ ഹേ .. 13
ജഗത്പദാർഥസാർഥൗഘമനോബുദ്ധ്യാദി സംസ്ഥിതമ് .
ജ്ഞ ഏവാസംവിദംസ്തിഷ്ഠ പരിനിഷ്ഠിതനിഷ്ഠയാ .. 14

ന കേനചിത്കസ്യചിദേവ കശ്ചിദ്-
ദോഷോ ന ചൈവേഹ ഗുണഃ കദാചിത് .
സുഖേന ദുഃഖേന ഭവാഭവേന
ന ചാസ്തി ഭോക്താ ന ച കർതൃതാ ച .. 15

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു നിർവാണപ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ യഥാ-ഭൂതാർഥ-വേദനം നാമൈകാ-ദശഃ സർഗഃ

.. 11 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
13.12.2023